A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság 2025. évi beszámolójának ismertetése*

2025 report of the Hungarian National Authority for Data Protection and Freedom of Information

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (NAIH) szokásos éves beszámolójának előszavában dr. Péterfalvi Attila, a hatóság elnöke fontos eseménynek nevezte, hogy 2025-ben volt harminc esztendeje annak, hogy az első adatvédelmi biztost megválasztotta az Országgyűlés. Ebből az alkalomból az NAIH 2025. szeptember 17–18-án nemzetközi konferenciát tartott, amelyen bemutatták az információs jogok jelenét és jövőjét. A rendezvényen posztumusz ezüst emlékérmet ítéltek oda Könyves-Tóth Pálnak az első magyar információs jogi törvénytervezet előkészítésében való munkájáért, valamint a magyar adatvédelem és információszabadság szabályainak kialakításában való aktív részvételéért. Emlékének adózva az NAIH informatikai oktatótermét róla nevezték el.

Könyves-Tóth Pál 1939. július 15-én született, és 2025. augusztus 23-án halt meg. Villamosmérnöki és szakközgazdászi felsőfokú végzettséggel rendelkezett, számítástechnikai vállalatoknál dolgozott, majd az 1970-es évek közepétől a Központi Statisztikai Hivatalban (KSH) a számítástechnika országos irányításában vett részt, és főleg az adatvédelem és az információszabadság témájával foglalkozott. A KSH-ban – mint jelentős mennyiségű adatot kezelő szervezetben – az elsők között ismerték fel a személyes adatok védelmének jelentőségét.

Könyves-Tóth Pál tevékeny részvételével, a KSH-ban kezdték el kidolgozni az első adatvédelmi törvény tervezetét, amelyet végül az Országgyűlés 1992-ben fogadott el. Könyves-Tóth Pál az adatvédelem és az információszabadság területén nemzetközileg elismert szaktekintély volt.

* A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság 2025. évi beszámolójának elérhetősége: NAIH-beszámoló a 2025. évi tevékenységről
Az összefoglalót *Lakatos Miklós*, a Központi Statisztikai Hivatal ny. szakmai főtanácsadója állította össze.

Az NAIH tevékenységében 2025-ben is kiemelt figyelmet kaptak a mesterséges intelligencia (MI) használatának kihívásai. E téma kezelésére a hatóság szervezetén belül megalakult a Digitális Adatstratégiai Főosztály, amely a közelmúltban kialakított MI-laborral együtt kezeli az MI-vel kapcsolatos, meglehetősen szerteágazó és komoly szakmai felkészültséget igénylő tevékenységet.

A 2025. évi beszámoló immár hagyományos módon az NAIH munkáját jellemző statisztikai adatok bemutatásával kezdődik, amelyet grafikonokkal tesz szemléletessé. Az összeállításban szó van a hivatal iratforgalmáról, ügyfélszolgálati tevékenységéről. A beszámoló megállapítja, hogy a vizsgálati ügyek száma az előző évihez képest közel 37%-os, a hatósági ellenőrzések száma 52%-os és a konzultációs, valamint a GDPR- (általános adatvédelmi rendelet) együttműködéssel kapcsolatos ügyek száma is határozott emelkedést mutatott. A hatóság 2025-ben tovább erősítette az elektronikus ügyintézés és a papírmentes iratkezelés folyamatát.

Az NAIH 2025. november 25-én tartotta meg az adatvédelmi tisztségviselők éves konferenciáját, ahol a hivatal munkatársai ismertették az év legfontosabb adatvédelemmel és információszabadsággal kapcsolatos eseményeit, tapasztalatait. Többek között szó esett a magyarországi információs jogok intézményrendszere fennállásának 30 éves történetéről, fejlődési ívéről, egyes konkrét, adatvédelemmel és információszabadsággal kapcsolatos hatósági tevékenységéről is. A konferencia előadásairól készült, összesen mintegy négyórányi felvételt a hatóság a honlapján is közzétette, hogy az visszanézhető, a későbbiekben is hasznosítható legyen.

A beszámoló második fejezete az adatvédelmi ügyeket tárgyalja. A kamerás ügyekről külön alfejezet szól, ebben immár sok éve előforduló eseteket mutat be. Idetartoznak többek között a munkáltató által folytatott megfigyelések, a közterületi és az úgynevezett szomszédkamerás ügyek. Viszonylag gyakran előfordul, hogy a közterületen parkoló autót megrongálják, ezért volt olyan eset, hogy a parkoló autó tulajdonosa kamerát szerelt fel, amely megfigyelte a parkoló autót és környezetét, az utcai járókelőket, a szomszédba történő személyforgalmat. A hatóság kifogásolta, hogy a megfigyelés során a kamera tulajdonosa adatkezelési tájékoztatót (például piktogramot) nem tett közzé, a folyamatos, széles körű megfigyeléshez fűződő jogos érdek nem lett igazolva, így sérült az átláthatóság és az adattakarékosság elve *(NAIH-beszámoló a 2025. évi tevékenységről, NAIH-66/2025, 32. old)*.

Szintén érdekes kérdés, hogy az egy-egy bérelt lakásba és környezetébe szerelt kamerák milyen feltételek szerint működhetnek. Egy bérlő jelezte, hogy a szerződésben szerepelt, hogy a lakásban kamerákat helyeztek el a tulajdonosok, azonban arra vonatkozóan nem kaptak tájékoztatást, hogy ki, milyen célból, mennyi ideig férhet hozzá az élőképekhez vagy a felvételekhez. A bérlő a beköltözést követően

üzeneteket kapott a bérbeadótól, hogy égve felejtette a villanyt a folyosón, az edények ott maradtak a csöpögtetőn stb. A hatóság a vizsgálatot követően megállapította, hogy jogellenes adatkezelés történt, a bérbeadó megsértette az átláthatóság és jogszerűség elvét *(NAIH-beszámoló a 2025. évi tevékenységről, NAIH-14124/2025, 30. old.)*.

Az elmúlt évek visszatérő témája az egészségügyi adatokhoz való hozzáférés. A hatóság újólag leszögezte, hogy az egészségügyi intézménynek akár papíralapon, akár elektronikus módon térítésmentesen kell kiadnia az egészségügyi dokumentumokat, akkor is, ha az egészségügyi dokumentum már egyéb módon az érintett birtokában van *(NAIH-beszámoló a 2025. évi tevékenységről, NAIH-2306-1/2025, 54. old.)*.

A beszámoló harmadik fejezete az információszabadság témakörével foglalkozik. A hatóság jelentős mennyiségű, a közérdekű adatszolgáltatásra kötelezett szervezetet vizsgált, és számos tapasztalatot gyűjtött e szervezetek adatkiadási gyakorlatával kapcsolatban. A hatóság külön foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy a közérdekű adatok szolgáltatására kötelezett szerv mikor és hogyan alkalmazhatja a határidő-hosszabbítás intézményét: *„A Hatóság következetes álláspontja szerint a közfeladatot ellátó szerv kizárólag az Infotv.-ben meghatározott esetekben jogosult az adatigénylés teljesítésére nyitva álló határidő meghosszabbítására. Ebből következően, ha az adatigénylés teljesítésére nyitva álló határidőt a közfeladatot ellátó szerv meghosszabbítja, akkor a meghosszabbított határidőben az adatigénylés teljesítését jogszerűen már nem tagadhatja meg. Vagyis, a teljesítési határidő meghosszabbítása egyben azt is jelenti, hogy a közfeladatot ellátó szerv már megvizsgálta az adatigénylést, ennek részeként meggyőződött az adatigénylés teljesíthetőségéről, és megállapította azt, hogy nem áll fenn a teljesítést akadályozó megtagadási ok, ellenben a tényleges teljesítéshez hosszabb időre van szüksége.” (NAIH-beszámoló a 2025. évi tevékenységről, 120. old.)*

A hatóság 2025-ben 76 közfeladatot ellátó szerv közzétételi gyakorlatát, azon belül a közzétételi listákat ellenőrizte. Az ellenőrzés során a hatóság több helytelen közzétételi gyakorlatot azonosított, például a jogszabály előírja, hogy *„a közzétételre szolgáló honlap megnyitásakor megjelenő oldalon helyezzék el a szervek a közzétételi listára mutató hivatkozást, azt nagyon gyakran csak hosszú keresés eredményeként lehet megtalálni valamely menüpont almenüpontjában vagy a honlap alján észrevehetetlenül, apró betűvel. A hivatkozást a jogszabály értelmében jól látható módon kell elhelyezni „Közérdekű adatok” elnevezéssel a szerv nyitóoldalán. Az adatok frissítésének időpontja – amely lényeges információt nyújt az érdeklődők számára a közzétett szöveg naprakészségét illetően – is legtöbbször hiányzik.”*

A pályázatok eredménye és annak indoklása is gyakran hiányzik. A foglalkoztatottakra vonatkozó adatokat nem elég évente frissíteni, azt negyedévente

szükséges megtenni. Az Európai Unió támogatásával megvalósuló fejlesztések szerződéseinek teljes szövegét közzé kell tenni, nem csak a fejlesztés rövid leírását közölni.

A közzétételi listákkal kapcsolatban az adott szerv saját tevékenységére vonatkozó statisztikai adatgyűjtés eredményeit is közzé kell tenni. E feladat teljesítése érdekében *„(a) Hatóság az Infotv. 1. melléklete szerinti általános közzétételi lista II. 14. pontjához feltöltendő adatok meghatározása érdekében állásfoglalást kért a Központi Statisztikai Hivataltól (a továbbiakban: KSH) azzal kapcsolatban, hogy a közfeladatot ellátó szerveknek pontosan milyen jogszabályi felhatalmazás alapján, milyen adatkört érintően kell statisztikai adatgyűjtés(eke)t végezni és adatszolgáltatást teljesíteni a tevékenységükre vonatkozóan. Válaszában a KSH arról tájékoztatta a Hatóságot, hogy a jogszabályon alapuló statisztikai adatgyűjtések megfogalmazás tágabb, mint a hivatalos statisztikai adatgyűjtés. Hivatalos statisztikai adatgyűjtés alatt a hivatalos statisztikáról szóló 2016. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Stt.) és az Országos Statisztikai Adatfelvételi Program kötelező adatszolgáltatásairól szóló 388/2017. (XII. 13.) Korm. rendelet (a továbbiakban: OSAP-rendelet) alapján elrendelt adatgyűjtéseket kell érteni, ezen túlmenően ugyanakkor más jogforrás is előírhat – hivatalos statisztikának nem minősülő – statisztikai adatgyűjtést. A hivatalos statisztikai adatgyűjtés Stt. szerinti fogama: »a statisztikai adatfelvétel által meghatározott sokaság adott időszakra vagy időpontra vonatkozó ismérveinek összegyűjtése a kiválasztott adatszolgáltatók megkérdezésével vagy közvetlen megfigyeléssel«. Az OSAP-rendelet meghatározza, hogy a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjainak milyen adatkört érintően kell statisztikai adatgyűjtés(eke)t végezniük. Erre figyelemmel az OSAP-rendelet alapján történő hivatalos statisztikai adatgyűjtések jogszabályon alapuló adatgyűjtések, ezért azok közfeladatot ellátó szerv tevékenységére vonatkozó adatkörei esetében felmerülhet – az Infotv. 1. melléklete szerinti általános közzétételi lista II. 14. pontja tekintetében – a közfeladatot ellátó szerv közzétételi kötelezettsége.” (NAIH-beszámoló a 2025. évi tevékenységről, NAIH-7995/2025., 127. old.)*

Egy bejelentő a megyei jogú város jegyzőjétől állatvédelmi hatósági adatok mellett a polgármesteri hivatalban dolgozó két fő illetményére, munkakörének megnevezésére, a munkakör betöltéséhez szükséges és a tényleges iskolai végzettségre vonatkozó adatokat is meg kívánta ismerni. A jegyző olyan nyilvános forrásnak a címét küldte meg a bejelentő részére, amelyen a kért adatok nem voltak megtalálhatók. *„A Hatóság kifejtette, hogy az Infotv. 30. § (2) bekezdése az adatigénylés nyilvános forrás megküldésével történő teljesítését lehetővé teszi, ha közérthető módon került közzétételre az adat. Az ügyben a Hatóság arra a megállapításra jutott, hogy az elektronikus formában nyilvánosságra hozott közérdekű adatok nem átláthatóak és nem közérthetőek. Az adatigénylőtől nem várható el, hogy*

az egyes jogi fogalmak pontos tartalmát feltárja, a rövidítéssel hivatkozott jogszabályt ismerje, értelmezze, emellett egyes igényelt adatok az URL-cím alatt nem is voltak megtalálhatóak." (NAIH-beszámoló a 2025. évi tevékenységről, 133. old.)

A köztisztviselőkre vonatkozó adatok pedig az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény és a közszolgálati tisztviselők jogállását szabályozó 2011. évi CXCIX. törvény szerint közérdekből nyilvános adatok, amelyeket az igénylőnek ki kell adni. Az elmúlt években számos esetben felmerült az a kérdés, hogy a közfeladatot ellátó szerveknek hány évre visszamenőleg kell – különösen a személyes adatok vonatkozásában – az adatszolgáltatást teljesíteniük.

„A GDPR 5. cikk (1) bekezdés e) pontja a korlátozott tárolhatóság elve kapcsán rögzíti továbbá, hogy a személyes adatok – így a közérdekből nyilvános személyes adatok – tárolásának olyan formában kell történnie, amely az érintett azonosítását csak a személyes adatok kezelése céljainak eléréséhez szükséges ideig teszi lehetővé. Ehhez kapcsolódva a célhoz kötöttség, adattakarékosság elve kizárja az ún. készletező adatgyűjtést, azaz, hogy olyan adatok kezelésére kerüljön sor, amelyeket csak egy később meghatározásra kerülő célból gyűjtenek. Az Infotv. 26. § (2) bekezdése e tekintetben pedig kifejezetten felhívja az adatkezelők figyelmét arra, hogy a közérdekből nyilvános személyes adatok a célhoz kötött adatkezelés elvének tiszteletben tartásával terjeszthetőek". (NAIH-beszámoló a 2025. évi tevékenységről, 138. old.)

„Az Infotv. szövegezése értelmében tehát az adatkezelő addig köteles teljesíteni az adatigényléseket, ameddig az adat a kezelésében ténylegesen fellelhető. Amennyiben egy adat irattári kezelhetőségének ideje is letelt, és az már ténylegesen nem áll rendelkezésre, az adatkezelő az irattári kezelés megszűnését a selejtezési jegyzőkönyvvel tudja igazolni." (NAIH-beszámoló a 2025. évi tevékenységről, NAIH-13077/2025., 139. old.)

A hatóság tehát a visszamenőleges adatszolgáltatás tekintetében a célhoz kötöttség elvének betartására hívja fel a figyelmet, és nyomatékosan jelzi, hogy el kell kerülni a különösebb cél nélküli készletre gyűjtés gyakorlatát.

Szintén visszatérő probléma, hogy a 100%-os állami, önkormányzati tulajdonú gazdasági társaság megkötött szerződései milyen mértékben és formában hozhatók nyilvánosságra. A hatóság megállapította, hogy közfeladatot ellátó szervezetként az adott társaság is köteles elősegíteni és biztosítani a közvélemény, illetve az adatigénylők gyors és pontos tájékoztatását, ezért a rendelkezésére álló közérdekű adatokat ki kell adnia, azzal a megszorítással, hogy ha a közérdekű adatokat tartalmazó dokumentum a nyilvánosság által meg nem ismerhető információt, például üzleti titkot is tartalmaz, akkor a meg nem ismerhető adatot felismerhetetlenné kell tennie oly módon, hogy egyébként a közérdekű adatok megismerését ez a módszer ne akadályozza *(NAIH beszámoló a 2025. évi tevékenységről, NAIH – 12 974/2025).*

Az NAIH fontosnak tartja a környezettel kapcsolatos információk, a törvényi előírások betartásával történő nyilvánosságra hozását, a hatóság hangsúlyozta, *„hogy a környezetvédelmi jogszabályok rendelkezéseinek betartását vizsgáló hatósági ellenőrzésekre vonatkozó adatok nyilvánosságához jelentős közérdek fűződik, különösen az olyan környezethasználók esetén, amelyek nagy mennyiségű veszélyes hulladékot termelnek, és felső küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemnek minősülnek”. (NAIH-beszámoló a 2025. évi tevékenységről, NAIH-9775/2025., NAIH-10276/2025., 152. old.)*

A hatóság számos, a környezetvédelemhez köthető adatkiadás megtagadásával kapcsolatos vizsgálatot végzett, és több esetben, például a gödi Samsung-gyár vonatkozásában az illetékes kormányhivatalok, önkormányzatok a NAIH megkeresését és vizsgálatának megindítását követően teljesítették az adatigénylést anélkül, hogy megvárták volna a hatóság intézkedését. A NAIH számos vizsgálatot követően megállapította, hogy a közérdekű vagyonkezelő alapítványok (kekvák) közpénzből alapított, közpénzzel gazdálkodó és közfeladatot ellátó, így az inftv. hatálya alá tartozó szervezetek, amelyek közfeladatuk ellátása okán kötelesek az átláthatóságot és a közvélemény tájékoztatását biztosítani. Ennek megfelelően a hatóság általában ezeket az intézményeket kötelezte a közérdekű adatigénylések teljesítésére.

A beszámoló szemléletesen ismerteti az NAIH nemzetközi ügyeit és együttműködését az Európai Unió társhatóságaival. Ezen belül áttekintést ad többek között a digitális joganyagban foglaltak európai végrehajtásáról, a mesterséges intelligenciával kapcsolatos adatvédelmi hírekről, a digitális euró bevezetésének lehetőségeiről, a határok átlépéséről, az utazással és a bevándorlással foglalkozó szakértői alcsoportok működéséről.

Ebben a beszámolóban is szó van a hatóság peres ügyeiről, amelyek szerint a hatóságnak a Fővárosi Törvényszéken és a Kúrián 25 lezárt peres ügye volt, ebből a hatóság 14 perben 100%-os pernyertes, 1 perben részleges pernyertes, 4 perben a bíróság már a keresetlevelet is visszautasította, 1 peres eljárást a bíróság megszüntetett, és 5 perben lett pervesztes. Az NAIH részt vett a jogalkotásban is, többek között véleményezte a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló törvény, a minősített adat védelmével kapcsolatos törvény módosítását, a sporttörvény elfogadását. A beszámoló immár szokásos módon a hatóság 2025. évi gazdálkodásának bemutatásával zárul.